

**Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний
університет**

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В КЛІНІЧНІЙ ТА ПРОФІЛАКТИЧНІЙ МЕДИЦИНІ: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю,
(12-13 березня, 2015 р., Харків, Україна),
присвяченої 210-й річниці
Харківського національного медичного
університету та 85-річчю кафедри епідеміології**

Харків 2015

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**Епідеміологічні дослідження
в клінічній та профілактичній
медицині: досягнення
та перспективи**

Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю,
(12-13 березня, 2015 р., Харків, Україна),
присвяченої 210-й річниці
Харківського національного медичного університету
та 85-річчю кафедри епідеміології

За редакцією Т.О. Чумаченко

Харків 2015

УДК 616-036.22:616.1/9-084

ББК 51.9

Е 71

Епідеміологічні дослідження в клінічній та профілактичній медицині: досягнення та перспективи.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (12-13 березня, 2015 р. Харків, Україна), присвяченої 210-й річниці Харківського національного медичного університету та 85-річчю кафедри епідеміології / під ред. Чумаченко Т.О. / Х: «Щедра садиба плюс», – 2015. – 290 с.

У збірнику представлені тези доповідей, що відображають теоретичні та практичні результати епідеміологічних досліджень в різних галузях клінічної та профілактичної медицини, історичні питання розвитку епідеміологічної науки.

ISBN 978-617-7225-50-7

ISBN 978-617-7225-50-7

ББК 51.9

студентами розділу епідеміологічної діагностики, оскільки включає в себе сукупність дослідницьких, пошукових, творчих і проблемних підходів, що дозволило їм набути необхідні навички і вміння, засвоїти методологічні засади ретроспективного епідеміологічного аналізу.

СТАН ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ, НАРОДЖЕНИХ ВІД ВІЛ-ПОЗИТИВНИХ МАТЕРІВ, ЩО ПРИЙМАЛИ УЧАСТЬ У ПРОГРАМІ ПРОФІЛАКТИКИ ВЕРТИКАЛЬНОЇ ТРАНСМІСІЇ ВІЛ

Гайдей В.Р.¹, Савчук А.І.¹, Козішкурт О.В.¹,
Тверезовський М.В.¹, Тверезовська І.І.²

¹Одеський національний медичний університет, м. Одеса,
e-mail: tmv.62@ukr.net, (063) 561 60 22

²Харківський національний медичний університет, м. Харків

Актуальність. Сьогодні ВІЛ залишається однією з основних проблем громадської охорони здоров'я України. За даними ВООЗ в 2013 р. з 1,4 мільйона вагітних з ВІЛ, що проживають в країнах з низьким і середнім рівнем економічного розвитку, 67 % отримували ефективні антиретровірусні препарати для профілактики вертикальної трансмісії, тоді як у 2009 році – тільки 47 %. Ознак призупинення епідемії ВІЛ-інфекції не має. В той же час, внаслідок прийому високоактивної антиретровірусної терапії (ВААРТ) народженими ВІЛ-негативними дітьми, з'являється нова медико-соціальна проблема, яка полягає у впливі препаратів ВААРТ на розвиток імунної системи під час антенатального періоду.

За даними Супотницького М.В. (2014) дитина, що народжується від ВІЛ-інфікованої матері, яка під час вагітності отримувала ВААРТ, народжується з пригніченою імунною системою, яка реагує

на вакцинацію, однаково, як і ВІЛ-інфікована дитина на ранній стадії. Також, встановлено, що летальність серед таких дітей в післянатальному періоді в 5,83 рази вище, ніж у здорових дітей. За критеріями, що існують нині, діти народжені від ВІЛ-позитивних матерів, які отримували під час вагітності ВААРТ, не є ВІЛ-позитивними, але все ж таких дітей не можна вважати повністю здоровими.

Матеріали та методи. Нами було проаналізовано історії хвороб 12 дітей у віці від 20 місяців до 4 років, які народилися від ВІЛ-інфікованих матерів. Під час вагітності усім матерям призначалася ВААРТ, родорозрішення проводилося оперативним шляхом з подальшим штучним вигодовуванням. У віці 18 місяців діти були обстежені методом ПЦР на присутність ВІЛ, що дозволило виключити інфікування та зняти їх з динамічного спостереження.

Результати та обговорення. Аналіз історій хвороб показав, що у 8 (66,7 %) дітей в анамнезі відмічалися часті епізоди гострих респіраторних вірусних захворювань (ГРВІ) (1-2 епізоди в місяць). У 2-х (16,7 %) дітей ГРВІ ускладнилося бронхітом з обструктивним компонентом, що вимагало частого призначення антибактеріальної терапії. У 3 (25 %) дітей сформувався хронічний аденотонзиліт, що супроводжувався частими загостреннями (8-10 епізодів в рік). Усе вищевикладене дозволило віднести цих дітей до категорії часто і тривалохворюючих. З причини частих перебігів ГРВІ і загострення хронічного аденотонзиліту таким дітям не вдалося провести повноцінну обов'язкову вакцинацію за віком, відповідно до існуючого календаря щеплень. Таке парадоксальне явище функціональної недостатності імунної системи в науковій літературі за даними P. Vazquez et al. (2006), Супотницького М.В. (2014)

отримало назву «мовчазної педіатричної інфекції» (silent pediatric infection). Суть феномену полягає в знаходженні провірусної ДНК ВІЛ в мононуклеарних клітинах крові серонегативних дітей, які народились від ВІЛ-інфікованих матерів. Таким чином, при проведенні ВААРТ не відбувається вертикальної передачі інфекції від матері до дитини, однак тривале застосування антиретровірусних препаратів приводить, ймовірно, до порушення функцій імунної системи.

Висновки: 1. Вимагає вивчення впливу препаратів ВААРТ на імунну систему дитини в антенатальному періоді. 2. Діти, народжені від матерів, які приймали під час вагітності ВААРТ, підлягають щепленням та диспансерному нагляду за спеціально розробленою системою. 3. Не виключно, що період спостереження за даною категорією дітей, може бути значно довшим, з урахуванням майбутнього фізичного навантаження в дошкільних та шкільних установах.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ ЗА ГРИПОМ В УКРАЇНІ

Глушко-Маківська А.П.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

м. Київ, бульвар Т. Шевченка, 13.

тел. (044) 454 49 36, e-mail: rakmap@gmail.com

Епіднагляд за грипом започатковано з 1948 року коли світовою спільнотою було організовано на базі американського Центру контролю за хворобами у м. Атланті (США) світовий центр контролю за грипом. На даний час у 122 країнах світу функціонують національні центри грипу в т.ч. і в Україні. Завданням Українського центру грипу (УЦГ) є постійне